

กระทู้ถามที่ ๕๔๕ ร.

สภาผู้แทนราษฎร

๒๒ พฤษภาคม ๒๕๔๒

เรื่อง การขุดพบสารพิษของต่างชาติในประเทศไทย

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถาม ตามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม ดังต่อไปนี้

จากกรณีที่มีข่าวปรากฏในหน้าหนังสือพิมพ์ว่ามีการขุดพบสารพิษบริเวณสนามบินบ่อฝ้าย อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มีกลิ่นเหม็นฉุนรุนแรง ทำให้ประชาชนในพื้นที่ประสบความเดือดร้อน และสหรัฐอเมริกายอมรับว่าเคยใช้สนามบินบ่อฝ้ายเก็บสารเคมี และนำสารเคมีไปโปรยบริเวณพื้นที่ทหารอำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ตามโครงการใบไม้ร่วง ระหว่างเดือนเมษายน ๒๕๐๗ - มิถุนายน ๒๕๐๘

ต่อมารัฐบาลไทยเรียกร้องให้รัฐบาลสหรัฐอเมริการ่วมรับผิดชอบในการกำจัดสารพิษ หากตรวจวิเคราะห์พบว่าสารเคมีที่ขุดพบเป็นสารชนิดเดียวกันกับที่สหรัฐอเมริกาใช้ในปฏิบัติการโครงการใบไม้ร่วง และล่าสุดกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม ยืนยันผลการตรวจว่าเป็นสารเคมีที่เกี่ยวข้องกับปฏิบัติการของสหรัฐอเมริกาเมื่อ ๓๕ ปีก่อน จึงขอเรียนถามว่า

๑. จากเหตุการณ์ดังกล่าวข้อเท็จจริงเป็นอย่างไร ขอทราบรายละเอียด
๒. หากข้อเท็จจริงปรากฏว่าสหรัฐอเมริกาใช้สารเคมีในการปฏิบัติการทางทหารในประเทศไทย รัฐบาลไทยจะดำเนินการอย่างไรกับประเทศสหรัฐอเมริกาในเรื่องการกำจัดสารพิษ ขอทราบรายละเอียด
๓. รัฐบาลจะป้องกันและแก้ไขปัญหาการใช้สารเคมีเพื่อวัตถุประสงค์ทางทหารในประเทศไทยอย่างไร

ขอให้ตอบในราชกิจจานุเบกษา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

เปรมศักดิ์ เพียยุระ

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดขอนแก่น

พรรคความหวังใหม่

คำตอบกระทู้ถามที่ ๕๔๕ ร.

ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดขอนแก่น
เรื่อง การขุดพบสารพิษของต่างชาติในประเทศไทย

ข้าพเจ้า นายอาทิตย์ อุไรรัตน์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม
ขอตอบกระทู้ถามของท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติ ดังนี้

๑. จากเหตุการณ์ดังกล่าว ข้อเท็จจริงเป็นอย่างไร ขอทราบรายละเอียด

คำตอบ

๑.๑ เหตุการณ์ดังกล่าวเกิดขึ้นเมื่อวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๔๒ ขณะปรับปรุงทางวิ่ง
ในบริเวณท่าอากาศยานหัวหิน (สนามบินบ่อฝ้าย) อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ได้ขุดพบ
ถังพลาสติกบรรจุสารเคมีจำนวน ๕ ถัง ขนาดความจุของถังประมาณ ๑๕ ลิตร มีสภาพฉีกขาด
เนื่องจากกระทบกับเครื่องขุดที่ระดับความลึกประมาณ ๑.๒ เมตร ไม่พบสารเคมีหลงเหลืออยู่ในถัง
แต่พบดินบริเวณดังกล่าวเปลี่ยนเป็นสีน้ำตาลแดง มีกลิ่นเหม็นรุนแรงและเกิดฟุ้งกระจายทำให้ผู้ปฏิบัติงาน
ได้รับผลกระทบจากกลิ่นเหม็นดังกล่าว คนงานก่อสร้างจึงได้ทำการปิดทับด้วยดินและระงับการก่อสร้าง
เป็นการชั่วคราว

๑.๒ กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม โดยกรมควบคุมมลพิษได้รับการ
ร้องขอจากกรมการbinพาณิชย์ ให้ตรวจสอบและหาแนวทางการแก้ไข ตั้งแต่วันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๔๒
เป็นต้นมา โดยได้เก็บตัวอย่างดินและน้ำบริเวณใกล้เคียงเพื่อพิสูจน์หาสารเคมีที่ปนเปื้อน ในขณะเดียวกัน
ได้ร่วมกับกรมการbinพาณิชย์ ในการแก้ไขปัญหาผลกระทบจากกลิ่นและลดความเป็นพิษของสารเคมีเบื้องต้น
รวมทั้งป้องกันการแพร่กระจายที่จะมีผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมเป็นการชั่วคราวก่อน สำหรับการ
การพิสูจน์และแก้ไขปัญหาได้มีการดำเนินการอย่างต่อเนื่องเป็นระยะ ทั้งนี้ กระทรวงวิทยาศาสตร์
เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม ได้ตั้งคณะทำงานแก้ไขปัญหาสารเคมีที่สนามบินบ่อฝ้าย อำเภอหัวหิน
จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ขึ้น โดยเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้ามาร่วมแก้ไขปัญหาดังกล่าว

๑.๓ จากรายงานสรุปทางวิชาการ โครงการทดสอบและวิจัยสารทำให้ใบไม้ร่วงระหว่าง
ไทย-สหรัฐอเมริกา (Technical Report 79 "Thailand Defoliation Test Program, July 1966")
ซึ่งได้รับจากสถานเอกอัครราชทูตสหรัฐอเมริกาประจำประเทศไทยทำให้ได้ข้อมูลประเภทของสารที่ใช้

ในการทดลองในประเทศไทยในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๐๖ - ๒๕๐๘ จึงใช้เป็นแนวทางในการตรวจวิเคราะห์กลุ่มสารเคมี เพื่อนำไปสู่การกำหนดแผนการจัดการที่สมบูรณ์ได้ สำหรับผลการตรวจวิเคราะห์ตัวอย่างดินจากหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งผลการวิเคราะห์จากองค์การพิทักษ์สิ่งแวดล้อมแห่งสหรัฐอเมริกา (U.S.EPA) ดังแสดงในตารางที่ ๑ และ ๒ พบว่ามีการปนเปื้อนของสาร Arsenic Dicamba 2, 4 - D 2, 4, 5 - T และ Dioxins ในตัวอย่างดินที่วิเคราะห์แต่มีระดับความเข้มข้นที่ต่ำมากเมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานการปนเปื้อนที่ยอมให้มีได้ในดินบริเวณที่อยู่อาศัยและเขตพำนักชยกรรมของประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งผลจากการประเมินสภาพการปนเปื้อนของสารเคมีต่างๆ ที่ทำการตรวจวิเคราะห์ สรุปได้ว่าดินที่ปนเปื้อนสารเคมีไม่จัดว่าเป็นกากสารเคมีมีพิษที่จะก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพอนามัยของประชาชนและสิ่งแวดล้อมใกล้เคียง และจะไม่เป็นอันตรายจากการสูดดมกลิ่นของสารเคมีที่ระเหยออกมาจากบริเวณที่พบ ยกเว้นกรณีที่มีการสัมผัสกับดินที่ปนเปื้อนสารเคมีโดยการหายใจรับฝุ่นโดยตรง

๑.๕ สำหรับการแก้ไขปัญหา กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม โดยกรมควบคุมมลพิษ ได้จัดทำข้อกำหนดแผนปฏิบัติการขนย้ายดินปนเปื้อนสารเคมีไปกำจัดด้วยฝังกบอย่างปลอดภัย ซึ่งมีระบบการป้องกันและตรวจสอบการรั่วไหลของสารเคมีสู่สิ่งแวดล้อม และได้จัดส่งข้อกำหนดดังกล่าว ให้กับกรมการbinพาณิชย์แล้ว เมื่อวันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๔๒ โดยใช้พื้นที่ภายในท่าอากาศยานหัวหินเป็นพื้นที่ฝังกบอย่างถาวร ซึ่งจะใช้เวลาดำเนินการประมาณ ๔๕ - ๖๐ วันงบประมาณ ๖ ล้านบาท ทั้งนี้ กรมการbinพาณิชย์จะเป็นผู้รับผิดชอบในการจัดหางบประมาณและหาผู้รับเหมามาดำเนินการ คาดว่าจะสามารถดำเนินการว่าจ้างผู้รับเหมาได้ภายในปลายเดือนสิงหาคม ๒๕๔๒ และกรมควบคุมมลพิษ จะดำเนินการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระยะยาวต่อไป

๕

๖

๗

๘

๙

๑๐

๑๑

๑๒

๑๓

๑๔

๑๕

๑๖

๑๗

๑๘

๑๙

๒๐

ตารางที่ ๑ ผลการวิเคราะห์ตัวอย่างดินปนเปื้อนสารเคมีที่สนามบินบ่อฝ้าย

สารเคมีที่ตรวจพบ	ระดับความเข้มข้น (ppm)							
	กวก.	วพ.	สส.	คพ. ¹⁾	CANADA ¹⁾	USA ¹⁾	US.EPA	บริษัทเอกชน
Dibutyl Disulfide	-	-	-	540	-	-	-	-
S,S,S- Tributyl phospho Rotrithioate	-	-	-	3900	-	-	-	-
2,4-Dichlorophenol	-	-	0.08-0.20	11	-	-	-	-
2,4-D	ND	0.71-	-	35*	-	-	0.01-37	-
	-	32.28						
2,4,5-Trichlorophenol	-	-	0.04-0.06	10	-	-	-	-
2,4,5-T	ND	1.39-	-	14*	-	-	0.03-78	-
		116.2						
TPH	-	-	-	-	-	-	-	37-842 ²⁾
Asenic	-	-	-	-	-	-	0.7-16.2	-
Dicamba	-	-	-	-	-	-	0.01-1.5	-
Dioxins (TEQ)	-	-	-	-	ND	1.05 ppt	0.0003-	-
							2.02 ppb	
Dioxins (2,3,7,8-TCDD)	-	-	-	1.2 ppt	ND	1.04 ppt	ND-	-
							2.02 ppb	

หมายเหตุ ND ตรวจไม่พบ

- ไม่ได้วิเคราะห์

*Derivative

ppm : ส่วนในล้านส่วน

ppb : ส่วนในพันล้านส่วน

ppt : ส่วนในล้านล้านส่วน

1) ตัวอย่างดินที่ระดับ 2.7-5.0 เมตร (ชั้นดินเหนียว)

2) ตัวอย่างดินที่ระดับ 0.5-1.5 เมตร (ชั้นทราย)

กวก. : กรมวิชาการเกษตร

วพ. : กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์

สส. : กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม

คพ. : กรมควบคุมมลพิษ

ตารางที่ ๒ สรุปผลการวิเคราะห์ตัวอย่างดินที่ปนเปื้อนสารเคมีในสนามบินบ่อฝ้าย
เมื่อเทียบกับเกณฑ์มาตรฐาน

สารเคมีที่ตรวจพบ	ระดับความเข้มข้น	ระดับการปนเปื้อน		หมายเหตุ
		เขตที่อยู่อาศัย	เขตการค้า/อุตสาหกรรม	
Dibutyl Disulfide	540 ppm	-	-	1) พบระดับการปนเปื้อนของสารเคมีในชั้นทรายสูงกว่าในชั้นดินเหนียว
S,S,S- Tributyl phospho Rotrithioate (TRIBUFOS)	3,900 ppm	-	-	
2,4-Dichlorophenol	11 ppm	2,300 ppm	61,000 ppm	
2,4-D	0.01-37 ppm	7,800 ppm	200,000 ppm	2) กรณีที่ตรวจพบระดับ 2,4,5-T สูงจะพบว่า มี Dioxins สูงตามไปด้วย
2,4,5-Trichlorophenol	10 ppm	78,000 ppm	1,000,000 ppm	
2,4,5-T	0.03-116.2 ppm	7,800 ppm	200,000 ppm	
TPH	37-842 ppm	0	0	
Asenic	0.7-16.2 ppm	230 ppm	6,100 ppm	
Dicamba	0.014-1.5 ppm	23,000 ppm	610,000 ppm	
Dioxins (TEQ)	0.0003-2.02 ppm	1 ppb	20 ppb	
Dioxins (2,3,7,8-TCDD)	ND- 2.02 ppb	0.41 ppb	3.70 ppb	

พื้นที่ที่ ๑ - ปนเปื้อนในชั้นทรายที่ระดับ 0.5-1.5 เมตร จากผิวดิน

ปนเปื้อนในชั้นดินเหนียวที่ระดับ 1.5-5 เมตร จากผิวดิน

พื้นที่ที่ ๒ - ปนเปื้อนในชั้นทรายที่ระดับ 0-0.5 เมตร จากพื้นดินเดิม

TEQ = ความเข้มข้น × TEF

ค่าเฉลี่ย Dioxins (TEQ) 0.365 ppb

๒. หากข้อเท็จจริงปรากฏว่าสหรัฐอเมริกาใช้สารเคมีในการปฏิบัติการทหารในประเทศไทย รัฐบาลไทยจะดำเนินการอย่างไรกับประเทศสหรัฐอเมริกาในเรื่องการกำจัดสารพิษขอทราบรายละเอียด

คำตอบ

๒.๑ กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม ได้ประสานไปยังกระทรวงการต่างประเทศ เพื่อขอความร่วมมือจากสถานเอกอัครราชทูตสหรัฐอเมริกาประจำประเทศไทย

ในการตรวจสอบชนิดของสารเคมีและในวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๔๒ องค์การพิทักษ์สิ่งแวดล้อมแห่งสหรัฐอเมริกาได้จัดส่งผู้เชี่ยวชาญเข้าร่วมตรวจสอบกับเจ้าหน้าที่ฝ่ายไทย โดยเจาะสำรวจดิน เก็บตัวอย่างดินและตรวจวิเคราะห์หาปริมาณสารเคมีที่ปนเปื้อนในดินบริเวณสนามบินบ่อฝ้าย รวมทั้งจัดทำข้อเสนอแนะในการจัดการดินปนเปื้อนสารเคมี ซึ่งในระยะแรกสหรัฐอเมริกาได้เสียดำใช้จ่ายเพื่อการดังกล่าว เป็นเงินประมาณ ๕ ล้านบาท และทางสหรัฐอเมริกายังยืนยันที่จะให้ความช่วยเหลือทางด้านวิชาการเกี่ยวกับเรื่องนี้ต่อไปอีก

๓. รัฐบาลจะป้องกันและแก้ไขปัญหาการใช้สารเคมีเพื่อวัตถุประสงค์ทางการทหารในประเทศไทยอย่างไร

คำตอบ

๓.๑ ปัจจุบันกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม ได้มีการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมดูแลการใช้สารเคมีที่มีวัตถุประสงค์ในด้านต่างๆ รวมทั้งวัตถุประสงค์ทางการทหาร เพื่อให้การใช้สารเคมีในกิจกรรมต่างๆ เป็นไปอย่างถูกต้อง โดยคำนึงถึงความปลอดภัยต่อประชาชน ทรัพย์สิน และผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว